

ver no podem tampoc descartar-la. En el fons *ḥayra* era un genèric, no pas nom exclusiu del lloc de Bagdad; de la mateixa arrel que *ḥāra*, «village, quartier» i que l'adj. *ḥayra* 'blanca' (Dozy, 334, Lane 666a12); no descartem, doncs, la base *al-ḥayrīn* 'els dels *villages ḥayra*' o 'de les terres blanques'.

Decidir entre (A) i (B) no ho veig fàcil. La meua conclusió és: En tot cas és segur un origen aràbic, i solidari entre els 4 noms valencians i els dos mallaguenys, i queden descartades del tot les que reportà SSiv. Entre les altres, totes tres ben sostenibles, veig una gradació de probabilitat creixent de C) i B) cap a A) que és la més ben fundada segons els antecedents aràbics. Doncs *Al-ḥayrānī* 'el beduí del *Hauran*', pron. vulgarment *Al-Haurén(i)*, -rīn-: evident en tots els detalls de forma quant als andalusos, i també en aquest aspecte adequada als valencians; car fins la reserva que veïem, queda descartada, ben mirat, per l'explicació que en dono.

Per damunt de tot, aquest article haurà servit per aclarir i eliminar una sèrie d'embulls que s'hi havien produït en les dades valencianes dels erudits.

Particularment les de SSiv. Però posats a desfer-ne, convé eliminar-ne encara d'altres. Sospita ell (p. 27) que sigui la ciutat *Lauro*, lloc que Florus i Apianus indiquen en terra valenciana: al·legant que «los autores» la creuen al Sud del Xúquer; però no hi ha tal: aqueixos anònims «autores» es basen només en el «sonsonete» amb *Llaurí*. Per tant, mer cercle viciós puix que és etim. de radical impossibilitat fonètica. I el mateix SSiv. reconeix que altres situen *Lauro* a Lliria (que seria *Edeta*) Cf. *El Arch.* VII, 21,9.

D'altra banda insinua relació de *Llaurí* amb un *Laura* del *Rept.* Això ens obliga a un excurs sobre aquest altre NL. En el *Rept.* figura com alq. de *Rogat* (Bof. p.343). Jaume I la donà el 1248 a P. d'Angularia i el 1277 a Brd. Calvet (Bof. 343). *Rugat* és a la vall d'Albaida, per tant geogràficament és impossible identificar amb cap dels *Llaurí* ni *L'Orí* estudiats. Però sí que li trobem continuació moderna en aquesta rodalia: *Lauro*, pda. de Castelló de les Gerres, (mun. contigu de *Rugat*, part Est del terme, prop de *La Lloseta* i *El Quadro*, xxxii, 157.11); en la mateixa enq. vaig anotar *Laurén*, pda. a l'esq. del Brnc. de la Devesa i abans de *La Lloseta* i el *Quadro*, o sigui ja més allunyada del poble (xxxii,157.12). Però antigament no sols tenim *Lauro*, sinó també un «Rafal qui vocatur *Lauro*, term. de *Rugat*» en doc. de 1273 (MtzFdo. *Doc.Val.ACA* I 1606); i «alq. *Laure*, te. Albaida» (MtzFdo. o.c. I 1212).

És evident que els tres noms o tres formes *Lauro*, *Laurén* i els antics *Laura* i *Lauro*, són tan inseparables des del punt de vista lingüístic com per la situació un al costat de l'altre. Però també és clar que

aquestes terminacions -o i -én indiquen origen romànic; descartat, doncs, l'àrab, és clar que aquí hi ha d'haver el ll. LAURUS 'llorer' o els seus derivats mossàrabs *lauro*: en Abendjöldjol i *laura* (Abenbeklarix) (Simonet, *Glos.* 299-300), que pot no ser més que un nom d'unitat format per l'àrab sobre *laur*, per l'hispanoàrab (<LAURUM), ben representat en la toponímia val. i andalusa; i també en l'Idrissí; i en mols altres derivats, en fonts botàniques i toponímiques com *Laureto*, *Lauràritx*, *Laurànka*, *Lauróles*.

Aquests noms nostres provenen tots de LAURUS o derivats: *Lauro* fou el nom d'un indret on creixia un llorer escadusser; el qui venia del poble trobava després molts llores i ho anomenava PAGUS LAURINUS o bé LAURARE 'lloredar' (cf. el mall. *Lauràritx*, -ARES): LAURINUS esdevindria *Laurén* per la *í* oberta darrere R per l'àrab (com en *moreno* i *barrena*); i LAURARE dissimilat en *LAURANE explicaria encara millor *Laurén*, amb la imela acostumada.

En resum, doncs, aquest conjunt no té res a veure amb el grup aràbic de *Llaurí* / *L'Orí* / *Alhaurín*. Era, però, una troca que s'havia fet, i que convenia desembullar.⁵

Acabem descartant una altra paronímia. *Lubrín*, poble al N. d'Almeria no tindrà res a veure amb *Llaurí* ni tan sols amb aquell «sarracenus Laurí» d'un doc. del S.XIV, per més que sigui un sarraí d'Almeria: els separen inconciliablement la b i la -n parcial. *Lubrín* ha de tenir altre origen i ben inconnex LUCUBRINUM? LEPORINUM? Però això ja no ens toca a nosaltres dilucidar-ho.

¹ Evidt. err. de SSiv. per *Allah ar-raḥīm*.— ² Altre err., potser merament. tip. per *Alhaur*.— ³ Si realment ho digué Gayangos (el guia de Quadrado per al *Rept.* mall.) hi ha confusió més greu, car allò que Gayangos tradueix «hondura» en l'obra sobre Mall. és *ḥufra* mot ben diferent, ètimon del mall. *L'Ofra*.— ⁴ Savi i crític mentre es tractava d'arabística, menys savi i de la màniga ampla, quan es tracta de romànic o mossàrab: la seva gran conquesta científica.— ⁵ Res a veure tampoc entre aquest *Laurén* i *Labairén*, pda. del terme de Morvedre, freqüent en el *Rept.*, i per tant absolutament allunyada: i sens dubte d'un NP romà, + -IANUM com s'explica en nota a part.

LLAURÓ

Poble, antic municipi, al migdia dels Aspres, actualment agregat a Paçà (Rosselló). Hi ha, a més, el Coll de Llauró a uns kms. al Sud d'aquest poble, i a Paçà (1960). En Coromines va registrar un «Mas d'En Llauró» a St. Joan de Pla de Corts (Vallespir, 1959)